

ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ, ଭାରତ ବିଭାଜନ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା

୧୯୪୫ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ସମାପ୍ତି ପରେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଏକ ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ବିଶ୍ୱର ରାଜନୀତିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଧାରା ଆସିଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ସରକାରଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିଲା ଓ ଶ୍ରମିକ ଦଳର ନେତା କ୍ଲିଫୋର୍ଡ ଅର୍ଚ୍ଲି ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ।

(କ୍ଲିଫୋର୍ଡ ଅର୍ଚ୍ଲି)

୧୯୪୬ ଅଗଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ‘ଆଜାଦ୍ ହିନ୍ଦ୍ ଫୌଜ’ର ସଂଗ୍ରାମ ଭାରତୀୟ ଜନତାର ବୀରତ୍ୱ ଓ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେଲା । ଯେତେବେଳେ ଆଜାଦ୍ ହିନ୍ଦ୍ ଫୌଜର ଗିରଫ ହୋଇଥିବା ସୈନିକ ଓ ଅଧିସରମାନଙ୍କର ବିଚାର ଚାଲିଲା ସେତେବେଳେ ଦେଶର ଚାରିଆଡ଼େ ସେମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତି ଦାବିକରି ବିଶାଳ ବିକ୍ଷୋଭମାନ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଲା । ଭାରତୀୟମାନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ ଯେ ଏହି ବୀରମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ମତେ ଦଣ୍ଡ ମିଳିବାକୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଇଂରେଜ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦେଲେ । କାରଣ ସରକାର ବୁଝି ପାରିଥିଲେ ଯେ ଆଉ ବେଶୀ ଦିନ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରଖି ହେବ ନାହିଁ ।

୧୯୪୬ ମସିହା ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସ୍ତରରେ ବିଧାନ ସଭା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ହେଲା । ନିର୍ବାଚନରେ ସାଧାରଣ ଆସନରେ କଂଗ୍ରେସ ବିପ୍ଳବ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା ଲାଭ କଲା । ମୁସଲିମ୍ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନରେ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗକୁ ମଧ୍ୟ ସଫଳତା ମିଳିଲା ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଭାରତରେ ମୋଟ ଏଗାରଟି ପ୍ରଦେଶ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଓଡ଼ିଶା ସମେତ ଆଠଟି ପ୍ରଦେଶରେ କଂଗ୍ରେସ ଓ ଦୁଇଟି ପ୍ରଦେଶରେ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରିଥିଲା । ପଞ୍ଜାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଦଳର ହାୟାତ୍ ଖାଁଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନ ୧୯୪୬ :

ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଭାରତୀୟଙ୍କ ହାତରେ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଭାରତୀୟ ନେତୃବର୍ଗଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଝାମଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ ନାମରେ ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ଦଳକୁ ଭାରତ ପଠାଇଲେ । ଭାରତ ସଚିବ ପେଥକଲରେନ୍ସ, ଏ.ଭି. ଆଲେକଜାଣ୍ଡର ଓ ସାର ଷ୍ଟାଫୋର୍ଡ୍ କ୍ରିପ୍ସ ଏହି ପ୍ରତିନିଧି ଦଳର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହି କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ ୧୯୪୬ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୪ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ ।

କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା, (୧) ବ୍ରିଟିଶ ଶାସିତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ଭାରତୀୟ ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ସଂଘ ଗଠିତ ହୋଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଓ ଶାସନ ପରିଚାଳନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

(୨) ବ୍ରିଟିଶ ଶାସିତ ପ୍ରଦେଶରୁ ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ସହ ୨୯୬ ଜଣ ଓ ଦେଶୀୟ

ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ୯୩ ଜଣ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନେଇ ୩୮୯ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭା ଗଠନ ।

(୩) ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମେତ କଂଗ୍ରେସରୁ ଛ’ଜଣ, ମୁସଲିମ୍ ଲିଗରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ଏବଂ ଶିଖ୍, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଓ ପାର୍ଶୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ହିସାବରେ ମୋଟ ଚଉଦ ଜଣ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ସରକାର ଗଠନ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ ପାକିସ୍ତାନ ଗଠନ ଦାବି ବିପକ୍ଷରେ ଦର୍ଶାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସ୍ବାଧୀନ ପାକିସ୍ତାନ ଗଠନ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିବାରୁ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ନେତା ମହମ୍ମଦ ଅଲ୍ଲୀ ଜିନ୍ନା କ୍ଷୁଦ୍ଧ ହୋଇ ୧୯୪୬ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୬ ତାରିଖକୁ ସାରା ଭାରତରେ ‘ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ’ ରୂପେ ପାଳନ କରିବାକୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ଦିନ ସଭା, ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଜରିଆରେ ପାକିସ୍ତାନ ଗଠନ ଦାବି ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ସମର୍ଥନ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା । ଏହି ଦିନ କୋଲକାତା ମହାନଗରୀରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ବାହାରିବା ସମୟରେ ନୃଶଂସ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଘଟିଲା ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁହତ ହେଲେ ଓ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଅନୁରୂପ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଲା । ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର ତତ୍କାଳୀନ ସାମରିକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାନ୍ସିସ୍ ଟକର ଏହାକୁ “ବିରାଟ କଲିକତା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ” ଭାବେ ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ । ଏହି ହିଂସାକାଣ୍ଡ କ୍ରମେ ପୂର୍ବବଙ୍ଗର ନୋଆଖାଲି ଓ ତିପୁରା ଜିଲ୍ଲା, ବିହାର ଏବଂ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବ୍ୟାପି ଗଲା । ଏହା ଦେଖି ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଦୁଃଖର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ଦଙ୍ଗା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପୂର୍ବବଙ୍ଗ ଓ ବିହାରରେ ପଦଯାତ୍ରା ଏବଂ ଆମରଣ ଅନଶନ କଲେ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜାତୀୟ ନେତାମାନେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଭାବନା ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇଲେ । ମାତ୍ର ତା’ର ବିଶେଷ କିଛି ସୁଫଳ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

୧୯୪୬ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨ ତାରିଖରେ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁଙ୍କ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରତ୍ୱରେ କଂଗ୍ରେସ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ

(ମହମ୍ମଦ ଅଲ୍ଲୀ ଜିନ୍ନା)

ସରକାର ଗଠନ କଲା । ଏହି ସରକାରରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ରାଜି ହୋଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଭାଇସରାଏ ଲର୍ଡ୍ ଝାଭେଲ ମହମ୍ମଦ ଅଲ୍ଲୀ ଜିନ୍ନାଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ପରେ ୧୯୪୬ ଅକ୍ଟୋବର ୧୩ରେ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ମଧ୍ୟ ସରକାରରେ ଯୋଗଦାନ କଲା । ୧୯୪୬ ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖରେ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ବାଚିତ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ବସିଲା । ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲା । ଡିସେମ୍ବର ୧୧ରେ ଡ଼. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାର ସ୍ଥାୟୀ ସଭାପତି ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ ।

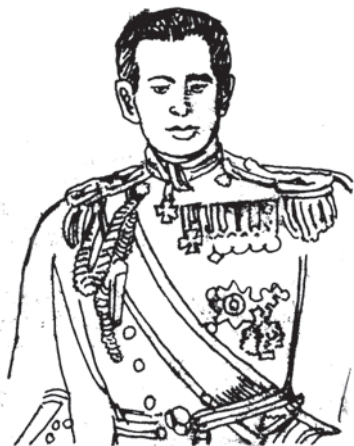
ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ଡକ୍ଟର ଭୀମରାଓ ରାମଜୀ ଆମ୍ବେଦକର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାରେ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତି କମିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଥିଲେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ସରକାର ଯଥାଶୀଘ୍ର ଭାରତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ । ୧୯୪୭ ଫେବୃଆରୀ ୨୦ରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କ୍ଲିମେଣ୍ଟ ଆଟ୍ଲି ଘୋଷଣା କଲେ ଯେ ୧୯୪୮ ଜୁନ ୩୦ ପୂର୍ବରୁ ଇଂରେଜମାନେ ଭାରତକୁ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ ।

ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ ଯୋଜନା :

୧୯୪୭ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୨ରେ ଲର୍ଡ୍ ଲୁଇ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ ଭାରତକୁ ଭାଇସରାୟ ହୋଇ ଆସିଲେ । ସେ ଉଭୟ କଂଗ୍ରେସ ଓ ମୁସଲିମ ଲିଗ୍ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା କରିବା ଲାଗି ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟର

(ଲର୍ଡ୍ ମାଉଣ୍ଟ ବ୍ୟାଟେନ)

ଅନୁମୋଦନ ପରେ ୧୯୪୭ ଜୁନ ୩ ତାରିଖରେ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନଙ୍କ ଯୋଜନା ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲା । ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା;

- (୧) ଭାରତ ବିଭାଜିତ ହେବ ଏବଂ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ନାମରେ ଦୁଇଟି ଦେଶ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ।
- (୨) ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ, ସିନ୍ଧୁ ପ୍ରଦେଶ, ବେଲୁଚିସ୍ତାନ ଓ ଆସାମର ମୁସଲମାନ ବହୁଳ ସିଲ୍ହଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଭାରତରେ ରହିବେ କି ପାକିସ୍ତାନରେ ରହିବେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଶ୍ଚିତ ନେବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।
- (୩) ବଙ୍ଗଳା ଓ ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶ ବିଭାଜିତ ହେବ । ମୁସଲମାନ ବହୁଳ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗ ପାକିସ୍ତାନରେ ମିଶିବ ଓ ଅଣମୁସଲମାନ ବହୁଳ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ଭାରତରେ ରହିବ । ମୁସଲମାନ ବହୁଳ ପଶ୍ଚିମ ପଞ୍ଜାବ

ପାକିସ୍ତାନରେ ମିଶିବ ଓ ଅଣମୁସଲମାନ ବହୁଳ ପୂର୍ବ ପଞ୍ଜାବ ଭାରତରେ ରହିବ । ସାର୍ ସିରିଲ ରେଡ୍‌କ୍ଲିଫ୍‌ଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଗଠିତ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଶନ ଦୁଇ ଦେଶର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ।

- (୪) ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରତ କିମ୍ବା ପାକିସ୍ତାନରେ ମିଶିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ନେବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯିବ ।
- (୫) ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭା ଚାଲୁ ରହିବ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭା ଗଠିତ ହେବ ।
- (୬) ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାପାଇଁ ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଆଇନ ପାସ କରିବ ।

ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଭାରତର ଅଖଣ୍ଡତା ବଜାୟ ରଖିବାପାଇଁ ସବୁପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହେଲେ ଏବଂ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନଙ୍କ ଯୋଜନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ନ ଥିଲା । ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ପାକିସ୍ତାନ ପାଇଁ ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଞ୍ଚଳ ଦାବି କରୁଥିଲା । ଏହା କଂଗ୍ରେସ ଗ୍ରହଣ କଲା ନାହିଁ କାରଣ ପାକିସ୍ତାନର ଗଠନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ମୁସଲିମ ଜନସଂଖ୍ୟା ପାକିସ୍ତାନର ମୁସଲିମ ଜନସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଉଥିଲା । ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୁସଲିମ ଲିଗ୍‌ର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଥିଲା, କେବଳ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକ ଭାଗ କରିବାପାଇଁ କଂଗ୍ରେସ ରାଜି ହେଲା । ସେହି ଆଧାରରେ ପଞ୍ଜାବ, ବଙ୍ଗ ଓ ଆସାମର ବିଭାଜନ ହେଲା । ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ସଙ୍କୁଚିତ ପାକିସ୍ତାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ଜିନ୍ନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମାହତ ଓ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ପାଇ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଇନ୍ :

ଭାରତୀୟ ନେତାମାନେ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ ଯୋଜନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଏହାକୁ ଭିତ୍ତିକରି

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ୧୯୪୭ ଜୁଲାଇ ୧୮ ରେ ଏହା ‘ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଇନ ୧୯୪୭’ ଭାବରେ ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟର ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କଲା । ଉକ୍ତ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ନାମକ ଦୁଇଟି ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠିତ ହୋଇ ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା; ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନେ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଭାରତ କିମ୍ବା ପାକିସ୍ତାନ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଲେ ଓ ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିର ବିଲୋପ ଘଟିଲା । ନିଜର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୀତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାକୁ ବିଧାୟକ ସଭାର କ୍ଷମତା ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଉଭୟ ଦେଶ ଭାରତ ଶାସନ ଆଇନ ୧୯୩୫ ଅନୁଯାୟୀ ଶାସନ କଲେ; ଇଂଲଣ୍ଡର ଭାରତ ସଚିବ ପଦ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଗଲା । ବିଭାଜନ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ ଭାବେ ଲର୍ଡ୍ ଲୁଇ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ ଓ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନର ପ୍ରଥମ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ ଭାବେ ମହମ୍ମଦ ଅଲୀ ଜିନ୍ନା ଓ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଲିୟାକତ୍ ଅଲୀ ଖାଁ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଗୃହମନ୍ତ୍ରୀ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଓ ଦକ୍ଷ ନେତୃତ୍ୱ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ଭାରତ ସହିତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୪ ତାରିଖ ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁ ଦିଲ୍ଲୀର ଐତିହାସିକ ଲାଲକିଲ୍ଲାଠାରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଜାତୀୟ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ।

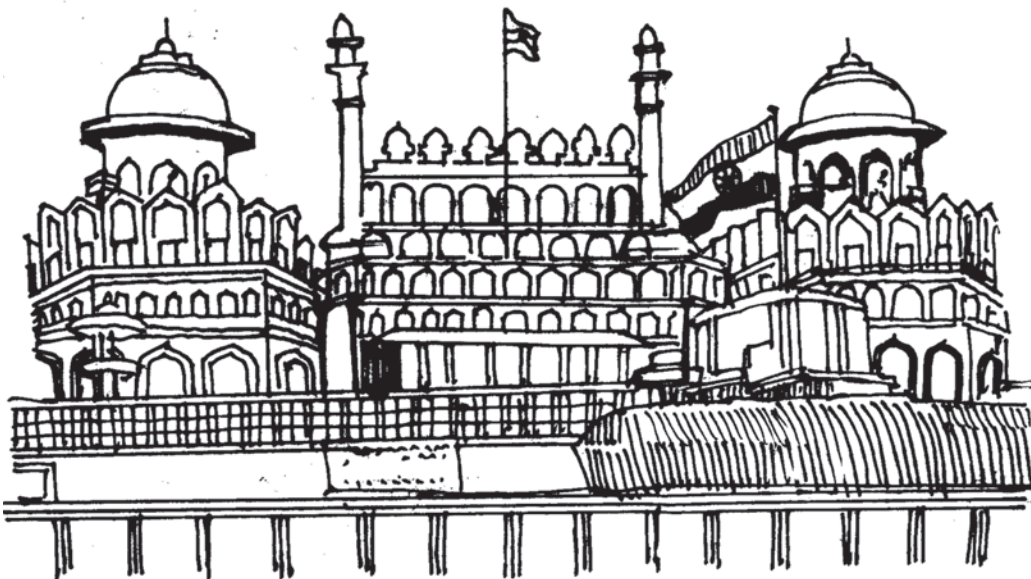
ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ ଲୌହମାନବ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ପରେ ପ୍ରଥମେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ସମୟରେ ଜବାହରଲାଲ୍ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଭାଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖରେ ଭାରତ ତା’ର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ବିପୁଳ ଉତ୍ସାହରେ ପାଳନ କଲା । ବହୁକାଳ ଧରି ଦେଶଭକ୍ତମାନେ ଯେଉଁ ଅସୀମ ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ଅଗଣିତ ସହିଦ ଦେଶ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅମାପ ଲଢୁଲୁହ ଦେଇଥିଲେ ତା’ର ସୁଫଳ ମିଳିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ସାକାର ହେଲା ।

(ଐତିହାସିକ ଲାଲକିଲ୍ଲାଠାରେ ଜାତୀୟପତାକା ଉତ୍ତୁଧାର ଦୃଶ୍ୟ)

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୬୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଥିଲା ?
- (ଖ) କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିରୋଧରେ ମୁସ୍ଲିମ୍ ଲିଗ୍ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିପରି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ?
- (ଗ) କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ କ୍ଲିଫୋର୍ଡ ଅର୍ଲ୍ଲୀ ଭାରତର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂପର୍କରେ ଘୋଷଣା କଲେ ?
- (ଘ) ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ ଯୋଜନାରେ ଭାରତ ବିଭାଜନ ସମ୍ପର୍କରେ କ'ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା ?
- (ଙ) ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଇନ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଥିଲା ?

୨. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୨୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନ କାହିଁକି ଭାରତ ଆସିଥିଲେ ?
- (ଖ) ଇଂଲଣ୍ଡର କେଉଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମୟରେ କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ କେଉଁମାନେ ଏହାର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ?
- (ଗ) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ କାହିଁକି ଏବଂ କେଉଁଦିନ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ?
- (ଘ) ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ସରକାର କେବେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମୁସ୍ଲିମ୍ ଲିଗ୍ କେବେ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା ?
- (ଙ) ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଦଙ୍ଗା ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମହମ୍ମାଗାନ୍ଧୀ କି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ?
- (ଚ) ୧୯୪୭ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୨୦ ତାରିଖ ଦିନ ଅର୍ଲ୍ଲୀଙ୍କ ଘୋଷଣାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?
- (ଛ) ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ ଯୋଜନାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କେବେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲା ?
- (ଜ) ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ ଯୋଜନାରେ ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ?
- (ଝ) ସ୍ୱାଧୀନ ପାକିସ୍ତାନର ପ୍ରଥମ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ୍ ଓ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କିଏ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
- (ଞ) ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସରେ କିଏ ଏବଂ କେଉଁଠାରେ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ?

୩. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

- (କ) କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ କେବେ ଭାରତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ?
- (ଖ) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ କିଏ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ?
- (ଗ) କିଏ କଲିକତା ହିଂସାକାଣ୍ଡକୁ ବିରାଟ କଲିକତା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଭାବେ ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ ?
- (ଘ) କିଏ ଭାରତର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ସରକାରର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ?

- (ଡ) ଭାରତକୁ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଚ୍ଚି କେବେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ?
- (ଢ) ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ କେଉଁଦିନ ଭାରତକୁ ଭାଇସରାୟ ହୋଇ ଆସିଲେ ?
- (ଛ) କାହା ଭିତ୍ତିରେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ନିମନ୍ତେ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ?
- (ଜ) ପାକିସ୍ତାନ କେଉଁଦିନ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାବରେ ଆନୁପ୍ରକାଶ କଲା ?
- (ଝ) ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନାଧୀନ ଭାରତର ଶେଷ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ୍ କିଏ ଥିଲେ ?
- (ଞ) ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଏ ଥିଲେ ?

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରିଗୋଟି ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ତା'ର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ସହିତ ଲେଖ ।

- (କ) କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ କେତେ ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ?
- (i) ୨୯୭ (ii) ୩୮୯ (iii) ୯୩ (iv) ୧୪
- (ଖ) କାହାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଫଳରେ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ସରକାରରେ ଯୋଗ ଦେଲା ?
- (i) କ୍ଲିଫୋର୍ଡ୍ ଅର୍ଚ୍ଚି (ii) ଲର୍ଡ୍ ଡ୍ୱାଭେଲ୍
- (iii) ଲର୍ଡ୍ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେନ୍ (iv) ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ
- (ଗ) କିଏ ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାର ସଭାପତି ଥିଲେ ?
- (i) ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁ (ii) ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ
- (iii) ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ୍ (iv) ମହମ୍ମଦ ଅଲୀ ଜିନ୍ନା
- (ଘ) କେଉଁ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଭାରତକୁ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଚ୍ଚି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ?
- (i) ୧୯୪୭ ଫେବୃଆରୀ ୨୦ (ii) ୧୯୪୭ ଜୁନ୍ ୩
- (iii) ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ (iv) ୧୯୪୮ ଜୁନ୍ ୩୦
- (ଙ) କେବେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଇନ୍ ବ୍ରିଟିଶ୍ ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟର ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିଲା ?
- (i) ୧୯୪୭ ଫେବୃଆରୀ ୨୦ (ii) ୧୯୪୭ ଜୁନ୍ ୩
- (iii) ୧୯୪୭ ଜୁଲାଇ ୧୮ (iv) ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫

୫. ପାଠରେ ଦିଆଯାଇଥିବା “ତୁମ ପାଇଁ କାମ” ଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ସହାୟତାରେ ସମ୍ପାଦନ କର ।

